

In dit stukje neem ik je mee in mijn gedachtenproces. Ik had die dag voor het eerst Nàka's broertje, Sa Avtuk, in het verhaal geschreven. Eigenlijk had ik niet veel tijd meer om te schrijven, maar ik dacht: laat ik toch even de scene schrijven dat hij net zijn wisselaarsdroom heeft gehad en dat aan Nàka en haar man komt vertellen. Met alleen dat idee, ging ik schrijven.

Het is dus een hele ruwe versie, die misschien niet eens publicatie haalt, omdat er bij mij nogal eens dingen veranderen. In de kantlijn plaats ik mijn gedachtegang tijdens het schrijven.

Veel leesplezier!

Nàka keerde zich voorzichtig op haar zij. Tuviat lag naast haar te slapen. Ze was altijd vroeg wakker en ze genoot iedere ochtend weer van dat moment. De wereld was nog stil en kalm. Het puntje van haar neus was koud, wat haar vertelde wat voor weer het was. Maar onder de dekens was het warm en behaaglijk. Er was nog geen reden om op te staan, maar ze was zich al wel van alles bewust.

Rennende voetstappen verstoorden de kalmte. Nàka spitste haar oren. Was er buiten iets aan de hand?

Toen sloeg de **tentflap** opzij. 'Nàka, Tuviat, zijn jullie wakker?' Het was Sa Avtuk.

KT

Kim ten Tusscher

Oh, waar slapen ze? Eerder in het verhaal heb ik iglo's gebruikt, maar het is hier juni en dan is de gemiddelde temperatuur al boven nul. Dus werd het een tent.

Ik was hier heel blij met alle aantekeningen die ik al had gemaakt, zodat ik het heel snel kon opzoeken.

13 januari 2024, 11:13

Beantwoorden

Tuviat gromde wat en draaide zich op zijn rug. 'Ik denk dat het hele kamp nu wel wakker is. Was dat nou echt nodig, Sa Avtuk?'

Nàka kwam overeind tot zit. 'Goedemorgen, broertje. Wat is er aan de hand?'

De jongen plofte naast haar neer. Hij droeg alleen een **onderbroek**. Zijn borstkas ging driftig op en neer, doordat hij hijgde. 'Ik heb gedroomd!'

'Je wisselaarsdroom!' Nàka voelde de opwinding door haar lijf borrelen. Ze wist nog goed hoe dit moment voor haar had gevoeld. De heldere droom waarin ze het water in was gelopen en voor het eerst ging zwemmen. Het gekke was dat ze daarvoor regelmatig had gedroomd dat ze verdronk. Ze had zich zorgen gemaakt of ze wel ooit de wisselaarsdroom zou krijgen. En toen ineens was daar de droom waarin alles op z'n plek viel. Waarin zwemmen en duiken net zo natuurlijk voelden als lopen en ademen. Haar eerste echte duik was ook zo geweest.

'Ja. Ik veranderde en ik dook het water in. Het was zo heerlijk.'

Nàka sloeg zijn armen om Sa Avtuk heen. 'Ik ben zo blij voor je.'

Haar broertje klampte zich aan haar vast. Zijn hart bonsde zo hard dat ze het tegen haar eigen borst kon voelen.

Toen maakte hij zich los. 'Het was nog veel mooier dan ik had gedacht. Is duiken echt zo? Zo... zo... gemakkelijk? En heerlijk?'

COPYRIGHT: KIM TEN TUSSCHER 2024
ALLE RECHTEN ZIJN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE TEKST MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD,
OPGESLAGEN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND EN/OF OPENBAAR WORDEN GEMAAKT, IN
ENIGE VORM OF OP ENIGE WIJZE, HETZIJ ELEKTRONISCH, MECHANISCH, DOOR FOTOKOPIËN, OPNAMEN
OF ENIGE ANDERE MANIER, ZONDER UITDRUKKELIJKE VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING
VAN KIM TEN TUSSCHER.

  Kim ten Tusscher

Ik kwam er laatst achter dat het in de onderkomens soms zo warm wordt, dat de Inuit alleen een leren onderbroek met franjes dragen. Dat vond ik zo'n feitje dat ik graag gebruik.

En het laat ook iets van de urgentie zien bij Sa Avtuk. Hij is zo opgesprongen uit bed om het goede nieuws te vertellen aan zijn zus.

13 januari 2024, 11:14

 Kim ten Tusscher

Hier had ik dus geen weet van. Dit ontstaat tijdens het schrijven. Maar het leuke is dat het heel goed past bij Nàka's naam. Nàk Aktuq betekent zowel zwemmen als zinken.

13 januari 2024, 11:16

Nàka moest lachen om zijn geratel. Natuurlijk hadden ze het onderling vaak gehad over het duiken, maar pas als iemand de wisselaarsdroom had gehad, werd het besef dieper. 'Het echte duiken is nog veel mooier.'

Zijn ogen werden groot. 'Ik kan niet wachten.'

'Helaas zul je wel moeten. Pas in Nunákqik zul je je amulet krijgen.'

Sa Avtuk gromde. Het klonk gefrustreerd. 'Waarom kan Inngikti me niet gewoon een amulet geven? Nu moet ik nog meer dan een jaar wachten voor ik met jou meekan!'

'Zo is het nou eenmaal. Het is belangrijk om de tradities te eren. En het is een speciaal moment waar alle Inuuk getuige van moeten zijn. Zo zijn de-

'De regels. Ja, ik weet het.' Sa Avtuk boog zijn hoofd. Hij had er net nog zo opgewonden uitgezien, nu leek hij verslagen.

Nàka legde een hand op zijn schouder. 'De maand van de hereniging???' is al over een paar maanden. Ik beloof je dat we een plek zullen zoeken waar je je eerste informele duik kan ervaren. We maken er een speciaal moment van.'

De sprankeling keerde weer een beetje terug in Sa Avtuks ogen. 'Belooft dat?'

'Natuurlijk. Bij Nunákqik zijn een paar diepe spelonken gevuld met water. Het is daar heerlijk duiken. Er is geen bevroren vuur om op te duiken, maar wat maakt het uit?'

Haar broertje knikte. 'Ik heb gedroomd,' zei hij zacht. De blijdschap was teruggekeerd in zijn stem. 'Ik word een Muircadh. Tuviat, ik word een Muircadh!'

COPYRIGHT: KIM TEN TUSSCHER 2024
ALLE RECHTEN ZIJN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE TEKST MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD, OPGESLAGEN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND EN/OF OPENBAAR WORDEN GEMAAKT, IN ENIGE VORM OF OP ENIGE WIJZE, HETZIJ ELEKTRONISCH, MECHANISCH, DOOR FOTOKOPIEËN, OPNAMEN OF ENIGE ANDERE MANIER, ZONDER UITDRUKKELIJKE VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN KIM TEN TUSSCHER.

KT Kim ten Tusscher Deze stad bestond al voor ik deze scene ging schrijven, maar leuk weetje: Nunákqik betekent gewoon stad. De Inuuk hebben er maar een, dus er is geen reden om hem iets anders te noemen.
13 januari 2024, 11:20

KT Kim ten Tusscher Deze scene speelt dus in juni. In juli en augustus duiken de Muircadhi / servi. Pas daarna trekken alle Inuuk naar de stad. Dat vond ik wel een beetje sneu voor Saav, maar het komt voor het verhaal beter uit.
Maar gelukkig bedenkt Nàka verderop de oplossing: een duik in een ondergelopen kloof. Ik moest meteen aan Sifra in Island denken. Zoek maar eens op!
Ik heb daar trouwens niet gesnorkeld, mocht je je dat afvragen.
13 januari 2024, 11:19

KT Kim ten Tusscher Die vraagtekens staan er, omdat ik nog niet zeker weet hoe de Inuuk de maanden noemen. En ook omdat het zomaar kan zijn dat deze hele scene nog naar een andere plek in het boek verhuist. En dan is dit iets wat moet worden aangepast. Door de vraagtekens weet ik zeker dat ik er op een bepaald moment naar moet gaan kijken.
Natuurlijk zou ik dat ook met opmerkingen in de kantlijn kunnen doen (zoals ik hier nu doe), maar in het werkdocument vind ik dat nooit fijn.
13 januari 2024, 11:23

KT Kim ten Tusscher Dit zijn de stenen die de Muircadhi opduiken van de bodem van een fjord.

Nàka keek opzij, naar haar man. Hij lag met zijn armen onder zijn hoofd gevouwen trots toe te kijken. Hij straalde net zo erg als Sa Avtuk deed.

‘Als je het goed vindt, ga ik graag met jullie mee om bij dat speciale moment te zijn,’ zei hij. ‘Ook al kan ik niet duiken, ik kan jullie wel begeleiden.’

‘Graag, Tuviat. Ik vind het fijn als je meegaat.’

Nàka zwaaide haar benen uit bed. ‘We hebben wat voor je.’ Ze raapte een tuniek van Tuviat van de grond en duwde die bij Sa Avtuk in handen. ‘Maar trek eerst wat aan. Je vat nog kou.’

‘Ik wilde het zo snel mogelijk vertellen.’

‘Dat snap ik.’ Nàka schoot in haar tuniek van dunne pels voor ze uit bed stapte. Ze hurkte naast de vuurschaal en duwde de vuurstenen tegen elkaar aan. De oranje gloed die binnenin de stenen gevangen zat, werd feller. Tegelijkertijd voelde ze de warmte die van de stenen afstraalde.

Daarna keek ze rond in de tent. Her en der stonden kisten met spullen en tassen die half waren leeg gepakt. ‘Waar hebben we het gelaten, Tuviat?’

Hij kwam nu ook overeind tot hij zat. ‘Ik denk achter de grote kist.’

Nàka liep ernaartoe en vond inderdaad wat ze zocht. Een kleinere kist. In het deksel was een onderwaterwereld uitgesneden. Ze tilde hem over de grote kist heen en keerde zich naar haar broertje. ‘Dit is voor jou.’

Zijn ogen werden groot. ‘Is dat...?’

‘De duikkist die van papa is geweest.’

COPYRIGHT: KIM TEN TUSSCHER 2024
ALLE RECHTEN ZIJN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE TEKST MAG WORDEN VERVEELVOUDIGD,
OPGESLAGEN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND EN/OF OPENBAAR WORDEN GEMAAKT, IN
ENIGE VORM OF OP ENIGE WIJZE, HETZIJ ELEKTRONISCH, MECHANISCH, DOOR FOTOKOPIEËN, OPNAMEN
OF ENIGE ANDERE MANIER, ZONDER UITDRUKKELIJKE VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING
VAN KIM TEN TUSSCHER.

KT

Kim ten Tusscher

Het stuk hierna bedacht ik toen ik de laptop alweer had dichtgeklapt. Stukjes ervan kwamen terwijl ik naar mijn werk liep, andere 's avonds in bed. Ik ben de volgende ochtend meteen weer achter de laptop gekropen om het uit te werken.
13 januari 2024, 11:25

Beantwoorden

KT

Kim ten Tusscher

Soms veranderen dingen nog na jaren, maar soms zitten er ook maar minuten tussen voor ik iets wijzig. In eerste instantie had ik gekozen voor een random kist, maar toen ik de scene nog eens doorlas, vond ik het logischer dat het een erfstuk is. Nàka en Sa Avtuk hebben al vroeg hun ouders verloren.
13 januari 2024, 11:27

Beantwoorden

'Wauw.'

Iedere Muircadh had een kist als deze met daarin de spullen die belangrijk waren voor de duik. Nàka gebruikte zelf de kist die ooit van hun moeder was geweest.

Sa Avtuks handen trilden toen hij de kist overnam en op zijn schoot zette. Hij keek Nàka en Tuviat een voor een aan.

Nàka ging naast Tuviat zitten. Hij legde een arm om haar schouders. 'Toe maar,' knikte ze hem toe.

Sa Avtuk opende het deksel. Hij slaakte een zucht en tilde toen de rugwervel van een walvis eruit. Het bot was net als de kist versierd met snijwerk. Sa Avtuk liet zijn vingertoppen eroverheen glijden. 'Mijn duikhulp,' fluisterde hij vol ontzag. Was deze niet van hun vader geweest? Ik wil liever dat het een cadeau van Nàka en Tuviat is. Er moet dus iets zijn gebeurd met de wervel van de ouders. Of misschien is het pas een recente uitvinding en doken de ouders nog helemaal niet zo. Zijn vingers klemde zich om de uitstekende delen die als handvatten dienden. Toen keek hij hen weer aan. 'Jullie hebben een wervel voor me geregeld!'

Nàka kreeg tranen in haar ogen. Eigenlijk deden ouders dit voor hun kinderen. Zij had de hare van haar stiefouders gekregen, maar ze had erop gestaan dat zij en Tuviat er een voor Sa Avtuk zouden kopen. 'De aandrijving krijg je van de stam na de wisselceremonie. Maar deze krijg je van ons, ter ere van papa en mama. Ze zouden zo ontzettend trots op je zijn geweest, Saav, als ze er vandaag bij hadden kunnen zijn.'

Sa Avtuks ogen glinsterden van zijn verdriet. Hij knikte. 'Dank je wel,' zei hij hees. Hij keek weer naar de wervel.

COPYRIGHT: KIM TEN TUSSCHER 2024
ALLE RECHTEN ZIJN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE TEKST MAG WORDEN VERVEELVOUDIGD, OPGESLAGEN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND EN/OF OPENBAAR WORDEN GEMAAKT, IN ENIGE FORM OF OP ENIGE WIJZE, HETZIJ ELEKTRONISCH, MECHANISCH, DOOR FOTOKOPIËN, OPNAMEN OF ENIGE ANDERE MANIER, ZONDER UITDRUKKELIJKE VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN KIM TEN TUSSCHER.

KT

Kim ten Tusscher

Dit is nog een heel pril idee, waar ik me nog goed in moet verdiepen. Ik denk dat een rugwervel bruikbaar is voor een stukje technologie in deze wereld, maar een walviswervel is misschien wel veel te groot. Een goed excuus om binnenkort weer eens naar Naturalis te gaan.

Het is trouwens wel fijn dat dit stukje informatie hier al naar voren komt, zodat de lezer een beetje kan wennen. Zo wordt niet alles pas onthuld op het moment dat Nàka gaat duiken. Het was niet mijn bedoeling toen ik deze scene ging schrijven, maar het helpt dus wel met de dosering van informatie.

13 januari 2024, 11:30

KT

Kim ten Tusscher

En dit is een gedachte die nog in me opkwam en die ik nog verder moet uitwerken. Zoals ik hierboven ook ergens zeg: ik vind het fijner als bijgehouden wijziging in de tekst en niet als notitie naast de tekst.

13 januari 2024, 11:31

Beantwoorden

Nàka zag de tranen over zijn wangen biggelen. Ze boog naar voren en legde een hand op zijn schouder. 'Ik houd van je, broertje. En ook ik ben enorm trots op je.'

Hij keek op en glimlachte door zijn tranen heen.